

TỬ HOÀNG THÔNG (Chủ biên) - TỬ HOÀNG THÁI

KHÁM PHÁ BÍ ẨN

Cờ Vua

Cấp độ 1 (Tổng quan) - Lý thuyết

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TỪ HOÀNG THÔNG (Chủ biên) - TỪ HOÀNG THÁI

KHÁM PHÁ BÍ ẨN

Cờ Vua

Cấp độ 1 (Tổng quan) - Lý thuyết

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

LỜI NÓI ĐẦU

Cờ vua là môn chơi trí tuệ trên toàn thế giới từ mấy trăm năm qua, ở nước ta, cờ vua ngày càng trở nên phổ biến với việc số lượng người chơi ngày càng nhiều đặc biệt là trong giới thanh thiếu niên. Cùng với việc phát triển về số lượng thì chất lượng vận động viên cờ Việt Nam ngày càng tiến bộ thể hiện qua những thành tích xuất sắc của **Siêu Đại kiện tướng Quốc tế Lê Quang Liêm** (người vượt mốc Elo 2700, lọt vào top 30 của thế giới) hay thành tích **Hạng 9 Olympic cờ vua thế giới** lần thứ 36 năm 2008 tại Dresden (Đức) năm 2008 của đội tuyển nam Việt Nam (gồm Lê Quang Liêm, Nguyễn Ngọc Trường Sơn, Đào Thiên Hải, Từ Hoàng Thông, Nguyễn Văn Huy). Ở bình diện tuổi trẻ, cờ vua Việt Nam cũng dành nhiều huy chương vàng cấp thế giới, châu lục và khu vực Đông Nam Á.

Sức mạnh của cờ vua Việt Nam đã được khẳng định trên toàn thế giới và điều này đặt ra cho những người phát triển cờ vua tại Việt Nam một nhiệm vụ lớn – **duy trì thế hệ kế thừa và phổ cập cờ vua** đến với tất cả những ai yêu thích thể thao trí tuệ. Tuy nhiên, để làm được mục tiêu này, chúng ta cần có nhiều điều kiện như đội ngũ huấn luyện viên giàu về chất và lượng, sự đầu tư của những tổ chức, doanh nghiệp có tâm với cờ vua Việt Nam... Trên tất cả, chúng ta cần một bộ sách dạy cờ vua vừa chuyên nghiệp vừa gần gũi để những ai yêu thích môn thể thao trí tuệ này có thể đọc hiểu và tự học. Bộ sách *Khám phá bí ẩn cờ vua* ra đời để đáp ứng nhu cầu cấp thiết đó.

Với mười năm kinh nghiệm trong việc giảng dạy cờ vua tại Singapore, Đại kiện tướng Quốc tế Từ Hoàng Thông và Kiện tướng Quốc tế Từ Hoàng Thái hiểu được làm thế nào để mang niềm đam mê cờ vua đến cho trẻ em và những người yêu thích thuộc mọi lứa tuổi. Cùng với đội ngũ SmartChess Training School, hai anh em song sinh Thông – Thái cho ra đời bộ sách *Khám phá bí ẩn cờ vua* nhằm phổ cập cờ vua đến cho mọi người, với cách tiếp cận gần gũi, dễ hiểu mà vẫn không thiếu tính chuyên nghiệp. Bộ sách gồm 5 phần (Tổng quan, Căn bản, Sơ cấp, Trung cấp, Nâng cao) sẽ mang đến cho quý độc giả những kiến thức từ cơ bản đến nâng cao về cờ vua, để từ đó mỗi người có thể tự mình khám phá bí ẩn của môn thể thao trí tuệ được yêu thích nhất hành tinh này.

Chúng tôi đã rất cố gắng để hoàn thiện bộ sách, nhưng chắc chắn khó tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong quý độc giả thông cảm và phản hồi để chúng tôi chỉnh sửa trong những lần tái bản sau.

Mọi ý kiến đóng góp xin gửi về địa chỉ:

Ban biên tập Khoa học tự nhiên – Công ty cổ phần DV XBGD Gia Định

Nhà xuất bản Giáo dục tại Thành phố Hồ Chí Minh

231 Nguyễn Văn Cừ, quận 5, TP.HCM

Chân thành cảm ơn!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
MỤC LỤC.....	5
DANH MỤC CÁC HÌNH	7
Bài 1. TỔNG QUAN VỀ CỜ VUA	11
I. Các quân cờ	11
II. Một số khái niệm về bàn cờ.....	12
III. Cách gọi tên các ô cờ	15
Bài 2. NƯỚC ĐI CỦA CÁC QUÂN	16
I. Quân Vua	16
II. Quân Hậu	17
III. Quân Xe	17
IV. Quân Tượng.....	18
V. Quân Mã	18
VI. Tốt.....	19
Bài 3. VUA	20
Bài 4. CHIẾU – CHIẾU ĐÔI – CHIẾU BÍ.....	23
Bài 5. NHẬP THÀNH	30
I. Nước nhập thành.....	30
II. Luật nhập thành	31
Bài 6. TỐT	35
Bài 7. CÁCH GHI CHÉP NƯỚC ĐI	40
I. Kí hiệu của các quân.....	40
II. Các kí hiệu khác	41
III. Cách ghi các nước tốt	41
IV. Cách ghi lại một thế cờ	42
V. Các biểu tượng để đánh giá thế cờ.....	42
Bài 8. VÁN CỜ HOÀ.....	44
I. Hoà cờ qua sự thoả thuận của hai bên	44
II. Không đủ lực lượng để chiếu bí.....	44
III. Thế hết nước đi	45
IV. Lặp lại thế trận	46
A. Ba lần lặp lại thế cờ	46
B. Chiếu vĩnh viễn	47
V. Luật 50 nước đi.....	47

Bài 9.	GIÁ TRỊ TUYỆT ĐỐI CỦA CÁC QUÂN	49
Bài 10.	GIÁ TRỊ TƯƠNG ĐỐI CỦA CÁC QUÂN	53
	I. Thế cờ 1	53
	II. Thế cờ 2	54
	III. Thế cờ 3	55
Bài 11.	CÁC NGUYÊN TẮC CHƠI KHAI CUỘC.....	57
	I. Những điều cần thực hiện.....	57
	A. Đi các tốt trung tâm.....	57
	B. Phát triển các quân nhẹ (ưu tiên cánh Vua trước).....	57
	C. Nhập thành càng sớm càng tốt.....	57
	D. Phát triển các quân còn lại đến khi thông Xe.....	57
	II. Những điều cần tránh.....	59
	A. Đi quá nhiều nước bằng tốt trong Khai cuộc.....	59
	B. Lập lại quá nhiều nước đi bằng cùng một quân một cách không cần thiết.....	59
	C. Chậm trễ trong việc nhập thành.....	60
	D. Làm hỏng những đường chéo hay thẳng liên quan đến Vua.....	60
	III. Ván cờ minh họa.....	60
Bài 12.	TẤN CÔNG VÀ PHÒNG THỦ	62
	I. Tấn công giành ưu thế lực lượng	62
	A. Thế cờ 1	62
	B. Thế cờ 2.....	63
	II. Phòng thủ khi quân bị tấn công.....	64
	A. Khi quân tấn công mạnh hơn	65
	B. Khi quân tấn công có cùng giá trị.....	65
	C. Khi quân tấn công yếu hơn	66
	III. Đổi quân.....	70
Bài 13.	CHIẾU BÍ CĂN BẢN (Phần 1)	74
	I. Chiếu bí với các quân Hậu.....	74
	II. Chiếu bí với Hậu và Xe.....	74
	III. Chiếu bí với hai Xe	77
Bài 14.	CHIẾU BÍ CĂN BẢN (Phần 2)	79
	I. Chiếu bí bằng Hậu	79
	II. Chiếu bí bằng Xe	81
Bài 15.	CHIẾU BÍ CĂN BẢN (Phần 3)	83
	I. Chiếu bí với hai Tượng	83
	II. Chiếu bí với Tượng và Mã	84
	III. Cờ tàn hai Mã	86
	HƯỚNG DẪN GIẢI ĐÁP	88